त इमे सिंहविक्रान्ता वीर्य्येणाभ्यधिकाः परैः । निहीनैः परिक्लिश्यन्तीं समुपेक्षन्ति मां कथं ।
एतादृशानि दुःखानि सहन्ती दुर्बलीयसां । दीर्घकालं प्रदीप्ताऽस्मि पापानां पापकर्म्मणां ।
कुले महति जाताऽस्मि दिव्येन विधिना किल । पाण्डवानां प्रिया भार्य्या स्नुषा पाण्डोर्म्महात्मनः । ५८०
कथमहमनुप्राप्ता साऽस्मि कृष्ण वरा सती । पञ्चानां पाण्डुपुत्राणां प्रेक्षतां मधुसूदन ।
इत्युक्त्वा प्रारुदत् कृष्णा मुखं प्रच्छाद्य पाणिना । पद्मकोषप्रकाशेन मृदुना मृदुभाषिणी ।
स्तनावपतितौ पीनौ सुजातौ शुभलक्षणौ । अभ्यवर्षत पाञ्चाली दुःखजैरश्रुबिन्दुभिः ।
चक्षुषी परिमार्ज्जन्ती निश्वसन्ती पुनः पुनः । बाष्पपूर्णेन कण्ठेन क्रुद्धा वचनमब्रवीत् ।
नैव मे पतयः सन्ति न पुत्रा नच बान्धवाः । न भ्रातरो नच पिता नैव त्वं मधुसूदन । ५८५
ये मां विप्रकृतां क्षुद्रैरुपेक्षध्वं विशोकवत् । न च मे शाम्यते दुःखं कर्णो यत् प्राहसत्तदा ।
चतुर्भिः कारणैः कृष्ण त्वया रक्ष्याऽस्मि नित्यशः । सम्बन्धाद्गौरवात् सख्यात् प्रभुत्वेनैव केशव ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथ तामब्रवीत् कृष्णस्तस्मिन् वीरसमागमे ॥ वासुदेव उवाच ॥ रोदिष्यन्ति स्त्रियो ह्येवं येषां क्रुद्धाऽसि भाविनि ।
बीभत्सुशरसंच्छन्नान् शोणितौघपरिप्लुतान् । निहतान् वल्लभान् वीक्ष्य शयानान् वसुधातले ।
यत्समर्थं पाण्डवानां तत्करिष्यामि मा शुच । सत्यं ते प्रतिजानामि राज्ञां राज्ञी भविष्यसि । ५९०
पतेद्द्यौर्हिमवान् शीर्य्येत् पृथिवी शकलीभवेत् । शुष्येत्तोयनिधिः कृष्णे न मे मोघं वचो भवेत् ।
तच्छ्रुत्वा द्रौपदी वाक्यं प्रतिवाक्यमथाच्युतात् । साचीकृतमवैक्षत् सा पाञ्चाली मध्यमं पतिं ।
आवभाषे महाराजद्रौपदीमर्ज्जुनस्तदा । मारोदीः शुभताम्राक्षि यथाह मधुसूदनः ।
तथा तद्भविता देवि नान्यथा वरवर्णिनि ॥ धृष्टद्युम्न उवाच ॥ अहं द्रोणं हनिष्यामि शिखण्डी तु पितामहं ।
दुर्य्योधनं भीमसेनः कर्णं हन्ता धनञ्जयः । रामकृष्णौ व्यपाश्रित्य अजेयाः स्म रणे खलः । ५९५
अपि वृत्रहणा युद्धे किं पुनर्धृतराष्ट्रजैः ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्ते ऽभिमुखा वीरा वासुदेवमुपस्थिताः । तेषां मध्ये महाबाहुः केशवो वाक्यमब्रवीत् ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि अर्जुनाभिगमनपर्व्वणि द्रौपद्याश्वासने द्वादशो ऽध्यायः ॥ १२ ॥

॥ वासुदेव उवाच ॥ नैतत्कृच्छ्रमनुप्राप्तो भवान्स्याद्वसुधाधिप । यद्यहं द्वारकायां स्यां राजन्सन्निहितः पुरा ।
आगच्छेयमहं द्यूतमनाहूतो ऽपि कौरवैः । आम्बिकेयेन दुर्द्धर्षं राज्ञा दुर्य्योधनेन च ।
वारयेयमहं द्यूतं बहून् दोषान् प्रदर्शयन् । भीष्मद्रोणौ समानाय्य कृपं बाह्लीकमेव च ।
वैचित्रवीर्य्यं राजानमलं द्यूतेन कौरव । पुत्राणां तव राजेन्द्र त्वन्निमित्तमिति प्रभो । ६००
तत्राचक्षमहं दोषान् यैर्भवान् व्यतिरोपितः । वीरसेनसुतो यैस्तु राज्यात् प्रभ्रंशितः पुरा ।
अतर्कितविनाशश्च देवनेन विशाम्पते । सातत्यञ्च प्रसङ्गस्य वर्णयेयं यथातथं ।
स्त्रियोऽक्षा मृगया पानमेतत् कामसमुत्थितं । दुःखं चतुष्टयं प्रोक्तं यैर्नरो भ्रश्यते श्रियः ।
तत्र सर्व्वत्र वक्तव्यं मन्यन्ते शास्त्रकोविदाः । विशेषतश्च वक्तव्यं द्यूते पश्यन्ति तद्विदः ।